

Бугунги кунда бир oddий ҳақиқатабар-
чамиз учун аён бўлиши керак: олдишнига институт
турган энг эзгу мақсадларимиз — мам-
лакатимизниг буюк келажаги ҳам, эр-
таниги кунимиз, эркин ва фаровон ҳәётчи-
миз ҳам, Ўзбекистонинг XXI асрда жа-
ҳонд ҳамжамиятидан қандай ўрин эгалла-
ши ҳам — буларинг барча-барчаси,
авваламбор, янги авлод, униб-усиб кела-
ётган фарзандларимиз қанойи инсонлар
бўлиб вояга етишига боғлиқиди.

Президент

Ислом КАРИМОВнинг
ёшлар масалалари гагишиланган
йигилишда сўзлаган нутқидан.

ШАҲАР
ИЖТИМОЙ-
СИЕСИЯ
ГАЗЕТАСИ

ТОШКЕНТ ОҲОНДОҲ дам олиш сони

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 11 (9.508) 2001 йил 26 январь, жума

Сотудва эркин нархда

«КАМОЛОТ» ЁШЛАРИМИЗНИНГ ЧИНАКАМ СУЯНЧИ ВА ТАЯНЧИ БЎЛСИН

Ёшларниң ижтимоий ҳаракати

Аввал хабар берилганидек, Тошкент-
да ёшлар масалалари гагишиланган
йигилишда бўлиб ўтди. Унда тегиши ваз-
ирилик, идора, муассаса, ташкилот,
олий ўқув юртлари раҳбарлари, жамо-
ат ташкилотлари ҳамда ёшлар вакил-
лари иштирок этди.

Йигилишда Ўзбекистон Республикаси
Президенти Ислом Каримов нутқ сўзлади.

Мамлакатимиз раҳбари ўз сўзидан юрти-
мизда ёшлар масаласи давлат сиёсатининг
марказида турганин алоҳида таъқидлари.
Еркин келажак, курдатли давлат куриш ай-
нан бугунги авлоднинг соҳалотига, унинг
интилиши ва акл-идроқига боғлиқ, деди Пре-
зидент. Шу сабабли истиқлолнинг илк кун-
ларидан бошлаб мақзур масалага жиҳдий
эътибор қараттида ва бу ишлар бугунги кун-
да янада қучайтирилмоқда. Ёшларимизнинг
жамият ҳайдига фоаллигини ошириш, им-
кониятларни кенгайтириш, таълим-тарбия
олишига етариш шароит яратиш мақсадиди
мамлакатимизда турли жамғармалар, таш-
килотлар тузили. Бугунги кунда ўнан шун-
дай муассасаларимиз кўмидига ёшларимиз
хорижи ўзиш, замон талаблари дараҷасида
таълим-тарбия олишига мусаррар бўлмоқда. Бир
суз билан айтгандек, уларнинг яхши ҳайди куриш,
фаровон турмуш кечириши учун яратилад-
гани имкониятлар кенгайбօй бораётти.

Мамлакатимизда маънавий ва жисмоний
баркамор авлодни тарбиялаш босасида ул-
кан ишлар амалга оширилаётган бўлса-да,
улар бугунги давр талаблари дараҷасида
кенг қармови эмаслиги ҳам сир эмас.
Шунинг учун ҳам бу борадаги саъ-ҳаракат-
ларни янада қучайтириш зарур. Йигилишда
резидент Ислом Каримов алоҳида таъқид-
ларидан, Ўзбекистон XXI асрда жаҳон ҳам-
жамиятидан қандай ўрин эгаллаши учун ке-
лаётган фарзандларимиз қандай инсонлар
бўлиб вояга етишига кўп жихатдан боғлиқ-
дир. Шундай экан, айни пайтада бу соҳада
йўл кўйилган ҳар қандай суръатли, камчи-
лил келажакка берилган суръатга тенг, дей-
иш мумкин.

Шу ўринда жамиятимизда ёшлар тарбия-
сида айрим бўшликлар вујудга келганини
айтиб ўтиш жоиз. Айнан шундай бўшликлар
сабаб бавзи ёшларнинг ҳар хил диний-экст-
ремистик, терророрлик оқимлари тасвирига
берилшига йўл кўйиди. Бу аса кечи-
рилмас ходир. Кимда-ким бизнинг муста-
кил тараққиёт бўйламиш, орзу-мақсадлари-
мизга эришиш йўлини, янги жамият куриш
йўлини тўсмоки бўлса, аввало, ҳали сунги
котмаган, мустакил дунёхараси шаклланб
улугрмаган ёшларимизнинг маънавиятини
бузди, уларни азалий табииатимиз ва мак-
каддас одатларимизга мутлако зид бўлган
ғоялар билан чалғитиб, ўзларининг гарзали
ва жирканн ниятларини амалга ошириш
йўлини курол килишга уринади, деди давла-
тимиз раҳбари.

Сўнгига йилларда фоявий душманларимиз
ўзларининг манфур ниятларини рӯбega чи-
кариши учун ёнг замонавий телекоммуника-
ция ютуқларидан, жумладан, Интернет тар-

могидан фойдаланишига ҳам
ҳаракат килаятни. Шу сабабли
мазнавиятимизда бўшлиқ
хосил бўлишига асло йўн кўйиб
бўлмайди. Президент бундай
бўшлиқ юзага келган тақдирда
уни ёшларнинг илмига, қасб-
хунарга, соглом турмуш тарзига,
бўнёдкорлик ишларига кизи-
кишлари билан ҳамоҳанг
бўлган янгила ҳаёт мазмунни,
янгила қадринглар билан
тўлдириши озимизигин айтди.
Ислом Каримов ёшларимиз
тарбиясини ўз кўлнимизга ол-
масак, бу ишни бошқалар,
яни демократия тамоилла-
рига асосланган фаровон ҳаёт
куришиимизга раҳна соловчи
кучлар ўз кўлига олиши мум-
кинлиги түргисида огоҳлантири-
ди.

Хўш, ёш авлодни турли
кинғир йўлларга кириб ке-
тишдан, номакбул оқимлар
тасвирига тушшиб колишидан
қандай химоя килиши мумкин?
Давлатимиз раҳбари ёшларимиз
ана шундай таҳовуз-
лардан химоя килиш йўнида-
ги курашда икки йўналиш,
икки тамоилни белгилаб
берди. Уларнинг биринчиси
бу курашда ҳалқимизнинг
азалий анъаналарига, бугун-
ги миллий тараққиётимизга
хизмат қилидиган урф-одат-
лари, тили, дини, руҳиятига,
дунёкариши ва тафқурига
асосланшин бўлса, иккичи
умумисоний ва замонавий қадринг
таҳовузни таъкидиган ёшларимиз
таҳовузни таъкидиган.

Ўзбекистон ёшларининг бошни курушти-
риши, муммалорини ҳал килиш билан шу-
гуланиши, имкониятларни кенгайтириш мак-
садидан бундан беши йил мукаддам «Камолот»
жамғармаси ташкил этилган эди. Тан олиш
керак, бу жамғарма мусайиси ишларни амалга
ошириди. Бирок «Камолот» ташкил этил-
ган пайтада ўз олдига кўйган мумкин максад-
ларни амалга ошира олмади. Ёшлар тарбия-
си билан шуғуланиши ўрнига, купрок тижо-
ра йўлига ўтиб олди.

Ислом Каримов ўз нутқида моддий нуқ-
тан назардан кўп нарасага эришиш осон, бир-
ор маънавият-маърифат соҳасидаги йўкто-
шишлар ўрнини тўлдириш кишин иш эканни
такъидлари. Айтиш мумкинкини, «Камолот»
аниши ўрнинда ўз олдига кўйилган вазифа-
ларни ҳудадай олмади.

Шу боис, Ислом Каримов ёшларининг бо-
шини қўвуштирадиган, «уларнинг чинакам
суюнча таъянни була оладиган» янги таш-
килот тузиш юксаси илгари сурди. Давла-
тимиз раҳбари бу ташкилот «Камолот» но-
мини саклаб қолиши, бирор унинг иш юри-

тиш услуги жамғарманикidan фаркли бўли-
шини таъкидлadi. Президент янги ташкилотни
ёшларнинг ижтимоий ҳаракати шаклида
тузиш максадга мувоғиб бўларди, деди.

Йигилишда сугуза чиқсан Ўзбекистон халқ
шоирлари Абдулла Орипов ва Мухаммад
Юсуф, Ўзбекистон Миллий университети ректо-
ри Турабек Долимов, «Камолот» жамғар-
маси раисининг биринчи ўринбосари Қах-
рамон Қуронбоеv, «Улугбек» жамғармаси
Фарғона вилояти бўлимининг раисаси За-
рина Абдуллаева ва бошқалар давлатимиз
раҳбарининг ёшларининг ижтимоий ҳаракати-
ни тузиш ташаббусини кўллаб-куватлади.
Бундай ташкилотнинг ташкил милий
мансафатларимизга хизмат килишини
aloҳida қайд этди.

Йигилишда янги ижтимоий ҳаракатининг
ташаббускор гурухини ташкил этиш керакли-
ти таъкидлandi. «Камолот» жамғармаси не-
гизидаги фоаилият юритадиган бағрух вилоят-
лар, туманлар, шаҳар ва қишлоқларга чиқиб,
ўзларнинг яхши ҳаракат борасидаги фикри-
ни ўрганиши, уларнинг хошиш-иродаси асо-
сида Низом лихайасини ишлаб чиқиши бе-
лгиландi.

Оксана ЗАДУНАЙСКАЯ,
Анвар КАРИМОВ,
ЎЗ мухбирлари.

XXI сафоси
Ҳаср

Барча мавбалардан
онлигига сўнгти хабарлар

Мамлакатимизда

○ 25 ЯНВАРЬ КУНИ ОКСАРОЙДА
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИ-
ДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ БОШҚАРГАН
ТЕМİR ЙУЛ ТРАНСПОРТИН МОНОПО-
ЛИЯДАН ЧИКАРИШ МАСАЛАЛАРИГА
БАГИШЛАВ ЎТКАЗИЛАН КЕНГАШДА
СОХАНИ ИСЛОХ КИЛИШ ЧОРАЛАРИГА
АЛОХИДА ЭТИБОР КАРАТИДИ.

○ Ўзбекистон Республикаси Вазирлар
Мажхамаси Умумигтиёсиоди мажмумининг
мажлиси бўлиб ўтди. Йигилишда мажмуда
тартибига кирадиган вазирлар ва идора-
ларининг ўтган ийғлиги иш якуплари таҳлил
килинди ҳамда 2001 йилда мажмуда ва
унинг тизими олдида турган вазифалар
белгилаб олниди.

○ Вазирлар Мажхамаси «Ўзбекистон
Республикасида ўзбек-япон марказини таш-
кил этиш түргисида» карор қабул килди.

○ Кечак Миллий матбуот марказида
Ўзбекистон Республикаси давлат матбуот
бўйичаси, Ўзбекистон оммавий ахборот
воситаларини демократлашириш ва
куллаб-куватлаш ижтимоий-сийесий фон-
ди мутасаддилари билан ОАВ ҳодимлари
иштирокида очик мулокот тарзида таҳзил-
ланашув мавмакатимизда ОАВ тизи-
мининг ривожланиши ва унга тегиши
булган қонуналаринг амал килиши маса-
лаларига багишиланди.

Жаҳонда

○ Бугун Австралиядаги милий байрам
- Австралия куни нишонланади.

○ Кечак Исаирол Президенти М. Кацав
бир кунлини ташкиф билан Төбисига кел-
ди. У бу ерда Грузия Президенти Э. Ше-
варднадзе билан учрашиб, иккича томонла-
ши ҳамкорлик масалаларига юзасидан сух-
ватлашади.

○ Борчади Франция Президенти Ж. Ширақ ташбуси билан Озарбай-
жон нармасини ташкиф ишлаб олди. Ташкиф
бўйича олдида ғарбий таҳчиликни ўтка-
зилади. Учрашибува Тоғи Корабоғ мажа-
росини баркарорлашириш билан боғлик
масалаларига мухокама килинади.

○ Кечак Мирсиринг курорт шахри Таба-
да сенсанба куни Йордан дарсенинг гар-
бий соҳилини икки ислорлиникни ўтди-
риши муносабати билан узилиб көлган
араб-исроил музокаралари қайта тиклан-
ди.

○ Еревандада энергетика ресурслари
бўйича хукумлатлараро Арманистон-Эрон
комиссияси ўз ишини якунлайди.

○ Кечак Страсбургда Европа Кенгаши
парламент ассамблеяси сессиясида Росси-
янинг овоз бериши хукуки тикланади. Шунинг-
дек, Кечак Арманистон ва Озарбайжоннинг
Европа Кенгашига қабул килишига баги-
шиланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

мутафаккирнинг 560-йиллигига багишил
ирик кўргазма ташкиллаштирилди.

● Тадбирлар доирасиди Алишер Навоий
номидаги Ўзбекистон Миллий богоғи обод-
дононлаштириш бош бошқармаси томонидан
ободнонлаштириш ва кўкаламзора олди.
Ишларни ташкиллаштирилди. Шу билан бирга по-
татхнинг марказий кўча ва хиёбонлари беза-
тилади.

● 8 февральда «Ўзбектеатр» жамоаси
Санатчусонлик имлий-тадқидоти институти
билан ҳамкорликда «Навоий ва санъат» мав-
зуди имлий-мәърифий ахжуниш таҳзилади.

● Шоир таваллуд, толған куну - 9 фев-
ральда Алишер Навоий асарлари асосидан
Миллий богоғи Алишер Навоий хайкали ол-
диди кечак жамоатчиларни иштирокида тантан-
али маросим таҳзилади.

● Шоир куни Ўзбекистон Ёзувчилар ую-
масида «Алишер Навоий - ўзбек адабиети-
нинг асосчиси» деб номланган имлий-ама-
лий конференция боилиб ўтди.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги
хууридаги Матбуот хизмати.

ТВ дастурлари

1 ТОҶАСАР 2 АРД 3 РУСИЯ 4 АДАМ 5 АСТ 6 АСТ 7 АСТ 8 АСТ 9 АСТ 10 АСТ 11 АСТ 12 АСТ 13 АСТ 14 АСТ 15 АСТ 16 АСТ 17 АСТ 18 АСТ 19 АСТ 20 АСТ 21 АСТ 22 АСТ 23 АСТ 24 АСТ 25 АСТ 26 АСТ 27 АСТ 28 АСТ 29 АСТ

Булини
сонда:

• Ўзбекистоннинг
ҳаво
қанотлари

• Тақдирларнинг
бетакрор
қиссаси

• Жавоҳирлар
санғидаги
гаплар

Парвозлар кўлами кенгаймоқда

28 январда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ozbekiston havo yo'llari» миллий авиакомпанияси (МАК)ни тузиш тўғрисида»ги Фармони имзолаганинг 9 йил тўлади.

Дарҳақиқат Ўзбекистонни қанотли мамлакат деб бемалол айтишимиз мумкин. Зоро, мамлакатимизда замонавий ҳаво кемалари ва ҳалқаро аэропортларга эга миллий авиакомпания самарали фаолият кўрсатиб келмоқда. Тошкентдан дунёга машҳур Ил-76 ва Ил-114 кемалари ишлаб чиқарилади. Истиқлол шарофати билан пойтахтилизмада давлат авиация институти ва коллежи, Жиззахда учувчилар билим юрти ташкил этилди. Мустақиликнинг дастлабки ойлариданоқ мамлакатимиз ражбарияти фуқаро авиациясини ривожлантиришига алоҳида эътибор бергаётганига жуда кўплаб мисолларни кептириш мумкин. Самолётлар паркининг гарбда ишлаб чиқарилган техника билан бойитилгани, ҳавода хараткни бошқариш тизимини таомиллаштириш, аэропортларни қайта куриш каби ишлар бундан далолат берди тубиди.

Хозирда «Ozbekiston havo yo'llari» паркида 5 та «Боинг», 3 та A-310, Эта RJ-85 самолётлари самарали ишлатилмоқда. Бугун миллий авиакомпаниямиз рамзи тушурилган кемалар Амстердам ва Афина, Бангкок ва Бирмингем, Дакка ва Амритсар, Дехли ва Куала-Лумпур, Лондон ва Нью-Йорк, Париж ва Пекин, Рим ва Сеул, Инстанбул ва Тель-Авив, Франкфурт ва Шаржа, Жидда ва Москва, Санкт-Петербург ва Киев, Новосибирск ва турли қитъаларнинг бир катор ҳаво маскнларига мунтазам катновларни бажармоқда. Якинда Бахрейн ва Осака (Япония)га мунтазам катновлар бошланади.

Замонавий RJ-85 самолёти йўловчиликаримизни Алмати ва Боку, Ашгабад ва Ўзбекистоннинг бир неча портига етказмокса. «Ozbekiston havo yo'llari» кемаларида тез орада Тошкентдан Остона, Карагандада, Краснодар, Минеральные Воды ва МДҲнинг бошқа шахарларига етib олиш мумкин бўлади. 1999 йилда авиакомпаниямиз 1 миллион 709 мингдан зиёд йўловчини манзилига етказган бўлса, 2000 йилда ташилган йўловчиликаримиз сони 1 миллион 800 мингтага етди.

Парвозларни бошқариш марказимизга тенг келадигани МДҲ давлатларида ишлаб чиқарилган техника билан бойитилгани, ҳавода хараткни бошқариш тизимини таомиллаштириш, аэропортларни қайта куриш каби ишлар бундан далолат берди тубиди.

Тўккиз йиллик киска муддат ичida МАК муайян ютукларга эриши. Масалан, Авиация хавфислиги ҳалқаро жамғармаси «Ozbekiston havo yo'llari»ни маҳсус диплом билан муюфотлади. Гарбда ишлаб чиқарилган самолётларга техник хизмат кўрсатиш бўйича Европа сифат сертификати МДҲда биринчи бўлбіл миллий авиакомпаниямизга топширилди, сўнгра Авиация-техникиси мажмуаси Авиация-такомиша ташаббуси ҳамда ғарбий ютуқтасмасликка ҳаракат килиади.

Мирзахаким ТЎХТАМИРЗАЕВ

таъмиглаш жараёнини ўзлаштирид. Ан-2 кемаларини назорат-тилаш ишлари Тошкентдаги авиаатъамилаш заводимизда муввафакияти бажаримоқда.

Бир қатор мамлакатларда миллий авиакомпаниянинг муввафакияти иши кайде этилди. Масалан, Ислорида фаолият кўрсатателан авиакомпаниялар орасида айнан «Ozbekiston havo yo'llari» энг яхши авиакомпания деб топилди. Юк авиааташувлари борасида эришган муввафакиятлари учун МАКга Шарҳада бўлбіл ўтган ҳалқаро конференцияда маҳсус диплом топширилди. «Евромаркет-2000» ахнумани ўтган йили икки марта ўтказилган ва ҳар иккаласида ҳам «Ozbekiston havo yo'llari» ва унинг раҳбари бозор иктисолидигига ўтиш даврида компания эришган ютуклар учун маҳсус сорвир билан тақдирланди.

Дунёга машҳур бир қатор компанияларнинг «Ozbekiston havo yo'llari» билан ҳамкорлик килишини ҳам авиаходимларимиз меҳнатига берилган муносиб баҳо дейиш мумкин. «Люфтханза», «Дельта», «Эйр Франс», «Ко-реан Эйр» ва «Асиана», бир қатор бошқа компаниялар юртдошларимиз ўз ишининг устаси эканини тан олишмоқда.

«Хавфислик кўзлайлик» — авиакомпаниямизнинг широи. Мутахассисларимиз ҳар куни минглаб йўловчилигда хизмат кўрсатадилар. Авиакомпания жамоаси аъзолари барча ишларини ҳалқаро стандартлар дарасида бажарига биринчи бўлбіл миллий авиакомпаниямизга топширилди, сўнгра Авиация-техникиси мажмуаси Авиация-такомиша ташаббуси ҳамда ғарбий ютуқтасмасликка ҳаракат килиади.

САХОВАТ

Кўнгиллар шод бўлди

Ўтган асрни Собир Рахимов туманидаги Гурчарик маҳалласи фуқаролари ўзига хос ютуклар билан якунлашгани бежиз эмас. Сабаби маҳаллада 100 дан ортик хонадон телефон би-

лан таъминланди, кўчаларнинг 90 фоизига асфальт ёткизилди. Оилаларнинг 70 фоизи канализация тармогидан фойдаланади. Якиндинга Гурчарик маҳалла оқсоқоли Абдулхалик Исмо-

иловнинг ташаббуси ҳамда ғамхўрлиги туфайли меҳрга ташна, кам таъминланган 5 та оиласга саковат кўрсатиди. Яни бу оиласар озиқ-овқат, дори-дармонлар билан таъминланди.

Сайдимурод САИДАХМАД

Сўранг, жавоб берамиз

Давлат ташкилотида ишлайман. Ташкилотнинг таркиби рўйхатига қандай ходимлар киритилишини тушунтириб берсангиз.

R. Салимов.

1999 йил 30 июннинг 788-сонли «Ёлланма ишдаги ходимларнинг ойлик маоши ва сони бўйича йўриқнома»да ташкилотнинг таркиби рўйхатига унда доимий, бир кун ва ундан кўп вақт мобайнида ишлётган ходимларнинг барчиси киритилиши лозим, деб кўрсатилган. Бундан ташқари меҳнат шартномаси (контракт) асосида ишлётган ходимлар ҳам ишга кирган кунидан бошлаб мазкур рўйхатта киритилиши шарт. Шу билан биргаликда, доимий фаолият кўрсатадиган ходимлар, ишга расмий биркиттилган, лекин вакътинчалик ишламаётган ходимлар алоҳида эътиборга олинади.

Дўкондан видеомагнитофон сотиб олдим. Уч кундан кейин у ишлами қолди. Мен нима килишим керак?

Ф.Хайдаров.

Сиз «Истемолчилик хукуқларини ҳимоя қўлиш тўғрисида»ги Ко-нуннинг 13-моддасига биноан видеомагнитофон тайёрловчи корхонага мурожаат қилган ҳолда нуқсонни сўзсиз бартараф қилиш хукуқига эгасиз, бироқ нуқсон куйшаги муҳлатларда аниқланган бўлиши керак:

—товарнинг кафолат муддати ёхуд яроқлилик муддати мобайнида;
—кафолат муддати ва яроқлилик муддати белгиламаган товарлар бўйича олиг ой мобайнида;
—кўчмас мулк истемолчига ўтказилган кундан эътиборан икки йил мобайнида, агар шартномада бундан узокроқ муддат назарда тутилмаган бўлса.

Махсудотнинг нуқсонни ишлаб чиқарувчилар бартараф қилиши ёки Кўнуннинг 14-моддасига кўра, «Уни айни шундай маркали та-варга етти кунинг муддатда, товар сифатини кўшимча равишда текшириш зарур бўлганида эса, истемолчи талаф қўйтган пайтдан эътиборан йигрма кун ичидаги алмаштириб берини шарт».

Мен хусусий фирмага ишга кирмоқчи эдим, ҳомилодорликимни воже қилиб ишга қабул қилишмади. Улар ҳақми?

А. Салимова.

Ўзбекистон Республикаси Мехнат кодексининг 224-моддасига биноан, ҳомилодорлик ёки боласи борлиги сабабли аёлларни лиши қабул қилишина рад этиш ва уларнинг иш ҳақини камайтириш тақиҷланади. Ишга қабул қилишида иш берувчи ради этиш сабабини аниқ кўрсатилган ҳолда ёзма равинида ҳомилодор адёла берини шарт. Фуқароларни ишга қабул қилишдаги ради жавобини суд орқали ҳал этиши мумкин.

Ўзим II зурух ногиронман. Ёшлисимда олган жароҳат тумфайли кўзим отиб, қаттиқ изобланардим. Яқинда бир кўзимни аддириб ташлашга мажбур бўладим. Эшишишмча, ногирон сифатида кўзимга белуп қоллама кўйидиршиш мумкин экан. Шу гап түғри бўлса, қайси ташкилотга мурожаат қилишишмади.

Т.Махмудов.

Биринчи, иккичи ва учинчи гурух ногиронлари давлат томонидан қўл, оёқ ёки кўз қўзи таънидадиги аъзоларига борасида эришган муввафакиятлари учун МАКга Шарҳада бўлбіл ўтган ҳалқаро конференцияда маҳсус диплом топширилди. Йилингандарни протезлар мавжуд бўлса уни сизга давлат томонидан (хусусий корхона ва ташкилотларнинг хизматлари пуллик) белуп қўйиб беринишини.

Эндиликда миллий қадрятларимизга эътибор кутичтирилиб, унумтили бораётсан кўпегина урф-одатларимиз ва удумларимиз тиклана бошлади. Жумладан, ҳозир ҷаҳалоқ дунёга келган айрим шахримиз хонадонларда ақиқа маросимлари ўтказилмоқда. Илтимос, ақиқа маросимининг моҳияти ва уни бажарши ўйла-тирида тўғрисида маълумот берсангиз.

С.Махмудова.

Ақиқа арабча сўз бўлиб «кесмок» маъносини англатади. Бунда кўй курбонли қилган ҳолда боланинг сочи кесилиши ҳамда катна қилиниши (қўли ҳалполланни) маросими тушуннилади. Ақиқа маросими бола түғлигига куннинг еттини, ўн тўртични ёки йигрима биринчи кунлари ўтказилса хоснитли бўлдади леб, муқалада манбаларда зикр этилади. Бироқ ислом таълимотига кўра ушбу маросимни имкон бўлган вақтда ўтказиш мумкин. Маросимда қорин сочига қайчи теккизилиб, боланинг кулогига азон айттилади ва таңгайнина яхши ният қилиб бирор шириналар билан кўтариш удуми бажарилади. Ислом кўйилади ва ўтил бола ҳатна қилинади. Аммо ҳалқимизда исм қўйиш ва азон айттиш, тангтай кўтариш ақиқа маросимидан олдинроқ бажарилади.

Ақиқа маросимини ўтказувчи фуқаро маҳаллали маросимлар ўтказиш комиссияси билан тадбир кунини белгилади, уни яқин қариндош-урулар ва кўни-кўшиналар иштироқида ўтказиш матъкуллариди.

Ақиқада амру-маъруф қилувчи домла Куръон оятлари, ҳадислар маъносини тушунтириши билан бирга ёшларни діёнатли, ватанпартар, она юртга садоқатли бўлишига давлат этиши мақсадга мувофиқ-дир.

Хурматли ҳамшашарлар! Ўзингизни қизиқтирган масалалар юзасидан 133-99-42 телефонига кўни-кўрик қилсангиз малақали мутахassisлар ёрдамида саволларнингизга батифсил жавоб беришга ҳаракат қиласиз.

Душанба

29

6.00 «Ассолом, Узбекистон». 8.00-8.45 «Тахлинома». 8.45-9.00 «ТВ-маркет». 8.50 «Ойнодир» санатнинг ийларни. «Мусиқи дастур. 9.30 «Узбектелефильм» наимоши этид: «Тошлар тигла кирганди». 9.45 «Дарё» тв-метео. 9.45 «Санглар жилоси». 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 Янгиликлар. 10.05 Кундузги сеанс: «Оксудурни шишлар» Бадий фильм. 11.30 Кундузги телевидение мюзикларни астрада синфоник оркестрининг концерти. 12.05 «Олтин тоғ». Телевизиян уйни. 12.35 Яхкана якка жан Карата. 12.55 ТВ-клип. 13.00 «Оталар сўзи - аклиниң кўзи». 13.15 «Дарё» наимоши этид: «Олам». Телевидение манах. 15.00 «Кишиш хаётин». 15.15 Кундузги сеанс: «Индингун кун жадвали» Бадий фильм. 16.40 ТВ-анонс. 16.50 Болалар учун «Бинафша». 17.10 «Шу Ватанга бордириш» сеанс. 17.30 «Ойнаи жаҳон» таддимоти: «Шарки ва Жорҳ». Мультисерали премьера. 18.10 «Мусиқи албоми». 18.15 «Итифоки». 18.30 ТВ-клип. 18.35 «Тасифот». 18.50 «Бахти воеа» Телелотер. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 20.00 «Оқим эртаклари». 20.15 «Дарё» ванк баҳан баҳарларни. 20.30 «Ахборот». 21.05 «Калбининг күши тулси». Мусиқи дастур. 21.45 А. Навий тавалдудининг 560 йилигига. «Лайи ва Мажнун». Видеофильм. 3-кисм. 22.20 «Милиончига йинни». 22.40 «Тарз кўзуси». 23.00 «Дарё» наимоши этид: «Едди колган фильmlар». «Насридон Буюкрова», Бадий фильм. 00.55-1.00 Ватан тимсолари.

21.25 ТВДа сериал: «Санта-Барбара». 22.05 «Саховат». 22.15 «Экспресс» телегазетаси. 22.35 Оянгир ва эълонлар. 22.40 Кинонгич, «Калейдоскоп». 23.50-23.55 «Хайрли тун, шахрим!»

10.55 Курасатувлар дастур. 11.40 «Дарё» жартияни. 11.50 «Хакиат чегаралар». Телесериал 18-кисм.

12.15 «Янги авлод» почтаси, «Уй вазифаси». 12.45 «Оқибат». Мукийим номидаги Узбек Давлат мусиқи театрининг спектакли. 13.45 «Ёшлар ва маънавият». 14.00 «Олтин мерос». 14.05 УзТВ ҳазинасидан. «Узрауваш», телевизион бадиий фильм. 15.05 «Ёшлар овозин». 15.25 «Жаҳон журоғиғи». «Шерлар ва сиртлонлар». 16.15 «АЗИЗИМ». 16.45 «Дон Кихот». Телесериал 4-кисм.

17.10 Курасатувлар дастур. 17.40 «Нигига сабаб» тарбија. 17.45 «Интишор» тарбија. 17.50 «Бонг» тарбија. 18.10 «Бонг оладма». Ахборот курсатуни. 18.20 СРК таддим этди: «Байрамлар юрти». 18.45 «Мени кутгил». 19.40 «Махфий хужжаттар». Сериал (X-files).

20.25 «ТВ-4» да «Немис тўлини». 20.45 «Хайрли тун, кичкингитайдар!»

21.00 «Время».

21.50 «Бизнес-ревю».

22.05 «Мұхаббат тарихи». Сериал.

23.00 Кинематограф. «Ўйнаб, қўйлаб ўшангача». 23.45 «Махфий хужжаттар». Сериал.

00.15 «Ахборот» (рус тилида) 00.40 Тунгиз осуда: «Бешхўлиш». Бадий фильм.

2.30 «Тунгиз осуда бўлсин».

Соат 18.00 га қадар профилактика.

18.00 Дастронгнинг очилиши. 18.05 «Телехамкор». Фордайлар газета.

18.35 Мультиериал.

19.05 «Шаддодлар ва гўзлар». Телесериал.

19.25 «Ок туғи» клуби. Ҳаҷвий кўрсатув.

19.45 «Кўсто қонданисиғи барча саҳаларни». Сериал.

19.45 «Махфий хужжаттар». Сериал (X-files).

19.45 Россия эстрадиси қодузилиари. Ф. Киркоров истироҳидаги концерт дастурни.

20.45 «Таджир сўмукчилик». 20.55 «Гулор шоҳи». 21.00 «Время».

21.50 «Бизнес-ревю».

22.05 «Мұхаббат тарихи». Сериал.

22.45 «Клип-антракт». 22.55 Кинематограф. «Коктейль». Бадий фильм.

22.55 «Ахборот» (рус тилида) 23.00 Тунгиз осуда: Антонио Бандерас «Беногон» билан зинкор гаплашим!» фильмida.

23.35 «Тунгиз осуда бўлсин».

Соат 18.00-16.00 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.00 Курасатувлар тарбији.

16.05 «Мультихархалада». 16.30 «Анти-антракт».

17.00 «Вести». Сериал.

17.15 «Ит уяси». Сериал.

17.45 «Санта-Барбара».

18.05 «Бонг оладма». Ахборот тарбија.

18.15 «Кўсто қонданисиғи барча саҳаларни». Сериал.

18.45 «Махфий хужжаттар». Сериал (X-files).

19.25 Россия эстрадиси қодузилиари. Ф. Киркоров истироҳидаги концерт дастурни.

20.45 «Таджир сўмукчилик». 20.55 «Гулор шоҳи». 21.00 «Время».

21.50 В. Стрельчик, А. Баталов «Дам олиши шакансабагача» фильмida.

22.35 «Цивилизация» дастурни.

00.05 «Баффи». Саргузашт комедия.

РТР

6.00 «Хайрли тонг». 9.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 23.00 «Вести». 6.15, 6.30 «Хайрли тонг, Россия!». 6.20, 8.15 «Оливиян янтиликлар».

6.30, 6.45 «Хайрли тонг, Шахар интиликлар».

6.50, 6.55 «Хайрли тонг, Йиғликлар».

7.00, 7.15 «Хайрли тонг, Азия».

7.15, 7.30 «Хайрли тонг, Россия!». 7.30, 7.45 «Хайрли тонг, Азия».

7.50, 7.55 «Хайрли тонг, Азия».

8.00, 8.15 «Хайрли тонг, Азия».

8.15, 8.30 «Хайрли тонг, Азия».

8.45, 8.55 «Хайрли тонг, Азия».

9.00, 9.15 «Хайрли тонг, Азия».

9.15, 9.30 «Хайрли тонг, Азия».

9.45, 9.55 «Хайрли тонг, Азия».

10.00, 10.15 «Хайрли тонг, Азия».

10.15, 10.30 «Хайрли тонг, Азия».

10.45, 10.55 «Хайрли тонг, Азия».

11.00, 11.15 «Хайрли тонг, Азия».

11.15, 11.30 «Хайрли тонг, Азия».

11.45, 11.55 «Хайрли тонг, Азия».

12.00, 12.15 «Хайрли тонг, Азия».

12.15, 12.30 «Хайрли тонг, Азия».

12.45, 12.55 «Хайрли тонг, Азия».

13.00, 13.15 «Хайрли тонг, Азия».

13.15, 13.30 «Хайрли тонг, Азия».

13.45, 13.55 «Хайрли тонг, Азия».

14.00, 14.15 «Хайрли тонг, Азия».

14.15, 14.30 «Хайрли тонг, Азия».

14.45, 14.55 «Хайрли тонг, Азия».

15.00, 15.15 «Хайрли тонг, Азия».

15.15, 15.30 «Хайрли тонг, Азия».

15.45, 15.55 «Хайрли тонг, Азия».

16.00, 16.15 «Хайрли тонг, Азия».

16.15, 16.30 «Хайрли тонг, Азия».

16.45, 16.55 «Хайрли тонг, Азия».

17.00, 17.15 «Хайрли тонг, Азия».

17.15, 17.30 «Хайрли тонг, Азия».

17.45, 17.55 «Хайрли тонг, Азия».

18.00, 18.15 «Хайрли тонг, Азия».

18.15, 18.30 «Хайрли тонг, Азия».

18.45, 18.55 «Хайрли тонг, Азия».

19.00, 19.15 «Хайрли тонг, Азия».

19.15, 19.30 «Хайрли тонг, Азия».

19.45, 19.55 «Хайрли тонг, Азия».

20.00, 20.15 «Хайрли тонг, Азия».

20.15, 20.30 «Хайрли тонг, Азия».

20.45, 20.55 «Хайрли тонг, Азия».

21.00, 21.15 «Хайрли тонг, Азия».

21.15, 21.30 «Хайрли тонг, Азия».

21.45, 21.55 «Хайрли тонг, Азия».

22.00, 22.15 «Хайрли тонг, Азия».

22.15, 22.30 «Хайрли тонг, Азия».

22.45, 22.55 «Хайрли тонг, Азия».

23.00, 23.15 «Хайрли тонг, Азия».

23.15, 23.30 «Хайрли тонг, Азия».

23.45, 23.55 «Хайрли тонг, Азия».

24.00, 24.15 «Хайрли тонг, Азия».

24.15, 24.30 «Хайрли тонг, Азия».

24.45, 24.55 «Хайрли тонг, Азия».

25.00, 25.15 «Хайрли тонг, Азия».

25.15, 25.30 «Хайрли тонг, Азия».

25.45, 25.55 «Хайрли тонг, Азия».

26.00, 26.15 «Хайрли тонг, Азия».

26.15, 26.30 «Хайрли тонг, Азия».

26.45, 26.55 «Хайрли тонг, Азия».

27.00, 27.15 «Хайрли тонг, Азия».

27.15, 27.30 «Хайрли тонг, Азия».

27.45, 27.55 «Хайрли тонг, Азия».

28.00, 28.15 «Хайрли тонг, Азия».

28.15, 28.30 «Хайрли тонг, Азия».

28.45, 28.55 «Хайрли тонг, Азия».

29.00, 29.15 «Хайрли тонг, Азия».

29.15, 29.30 «Хайрли тонг, Азия».

29.45, 29.55 «Хайрли тонг, Азия».

29.55, 29.70 «Хайрли тонг, Азия».

29.85, 29.95 «Хайрли тонг, Азия».

29.95, 29.95 «Хайрли тонг, Азия».

30.00, 30.15 «Хайрли тонг, Азия».

30.15, 30.30 «Хайрли тонг, Азия».

30.45, 30.55 «Хайрли тонг, Азия».

30.55, 30.65 «Хайрли тонг, Азия».

30.65, 30.75 «Хайрли тонг, Азия».

30.75, 30.85 «Хайрли тонг, Азия».

30.85, 30.95 «Хайрли тонг, Азия».

30.95, 3

Ўзбек адиллари – «Оқшом» учун (Давоми).

Ажал чакирган экан... Нима демокчи бола? «Сиз – ажалсан!» демокчими? Боланинг ўламай айтib юборган гали Асадбекни ўллантириб кўйди. Чувриндини у чакиртиргаган эди. Ким чакиртиди? Чакиртирган «ажал»нинг исми – Хайдар-Кесакполвонни? Е Хонгирейнинг чаёндай изғиб қолган одамларими? Ё хожасига содик колган Хосилбойваччининг йигитлариданми? Канча ўйламасин, тарозининг палласи Кесакполвон томон босиб кетаверди. «Хонгирей ҳам, Хосилбойваччининг йигитлариданми», деган чакиртирган палласи Кесакполвонни томондан ўтгариб кетади. «Хонгирей ҳам, ўлдириб бир манфаат тополмайди. Қасд қисла мэнга ташланади. Е менинг «Уладиган қасал, шундай ҳам тинчб кетади», деб ашашибми», деган хуласага келди. Хуласаси бир томондан ўтгариб кетади. «Хонгирей унинг тузалмас хаста эканни билгач «хотиржам ўлволсин», деб марҳамат килган эди. Хуласанинг нотўғри ери шундаки, хотиржам ўлволишга изн берган Хонгирей унини хотиржам ўлишини хотиржам равишда кута олмас эди. «Кирол ўлди, яшасин кирор!» деганларидек янги кирол муаммоси уни бефарқ қолдириши мумкин эмасди. Гап ўзига муте одамини кирол тахтига ўтказишдагина эмас. Тахти ким ўтираса ҳам кайриб олишига курбига етади. Бўйсунини истамаган янги киролга аталган биттагина ўк тўпчона ўқдошида занглаб колмайди. Хонгирейнинг муддаоси бошка: Асадбекка вафо килмаган тахтга лалаймаган одам ўтириши шарт. Сиёсатчилар тили билан айтганда, бутахта кураш ўйли билан борган маъкул. Ким – ақллироқ бўлса, ким раҳмидил бўлмаса, ким рақиби қалбини сугуриб олиб чайнаб ютишига кодир бўлса – ўша кирор!

Асадбек Кесакполвоннинг таҳтага интилишини кутган-у, аммо Хонгирейнинг бу масадидан бехабар эди. Кесакполвоннинг карнай-сурнай наисоги эмас, балки Хонгирейнинг дўмбираисига ўйнаётганини кейинрок фахмлайди. Кейинрок фахмлайди илон чакириб додга колган одам холига тушади. Ингради, тўлгонади, кани эди бундан бир фойда бўлса!

Бунга ҳали вакт бор. Ҳозирча илон унинг илик бағрида, озигина бесаранхомлиги инобатга олинмасе роҳатда дейши ҳам мумкин.

Жанозага кадар ҳам, қабрга тупрок тортилаётгандан ҳам Асадбек беихтиёр равища Кесакполвонни кузатди. Майт ладдага кўйилаётгандан Кесакполвоннинг «Вой жигарим! Вой жигарим!» деган ўқириги «Вой, отам!» лаб бўллаётган болаларнинг нолосини босиб кетди.

Асадбек гўрков тутган кетмон юзига бор сиким тупрок ташлагач, Жалил уни ёмғирдан панага, нарироқдаги шийпонга тортмоқчи бўлди. Бу билан хаста дустини ҳам ёмғирнинг савалашидан, ҳам руҳий азобдан химоя этмоқчи эди. Асадбек унга норози киёфада қаради. Шунда Жалил намланган кузлар ғасисининг дарду ғам дengизи нақадар мавжили эканини фахмлайди. Кўзларининг бу қаби дардли бокишини у кўп йиллар мукаддам кўрганди. Укаси, сўнг онаси дағиң этилаётгандан ҳам корачини шундай ғам пардаси тўстган эди. Асадбек ўшандага ҳам қириб йигламаган эди.

Асадбек Чувриндининг ўғли кўлидаги белкуракни олиб қабрга беш-олти марта тупрок ташлагач, бир оз чекинди, аммо узок кетмади. «Таборак» ўқилиб, юзларга фотиша тортилаётган таркалётгандан одамларга қўшилган нари юрди, сўнг қабр тепасида ёлиз қолган Асадбекни, у томон юра бослаган Кесакполвонни кўргач, тўхтади.

Асадбек «хамма ёкни бўктириб ташлайман» дегандай керилиб ёгаётган кор арапаш ёмғирнинг килиғига парвосиз равишига турарди. «Бу ер менинг жойим эди, Махмуд укам... Сенга касд килганин хор қилмагунимча ёнингга келмайман...»

Кадимада қабристонни зиёрат этмоқка ижозат йўқ экан. Сўнг «бандал мозористонни кўриб охиратни ўласин», деган мақсадда рухсат этилган экан. Шунга кўра эртами кечми

қисиқатти қаттиқ гувалага бosh кўймок бўлмиш одам тавбани, шайтон васвасасидан кутулмокни ўйлаши керак. Юзларига көр зарралари, союв ёмғир томчилари урилаётганини сезмай турган Асадбек эса майлини иблис ҳукмига тўла топшириб, яна тошга айланган қалбини қасам билан кувватлантирган эди. Зулмга зулм билан кимлом унинг назидада ҳакиқат эди.

Хумкадан кетишига ўйлаётгандан шубаб тортди. Уғирилиб қаради: Кесакполвон.

– Сен менинг юрагимга тупурдинг, – деди Асадбек.

– Ундай дема, Асад, агар шу менинг ишим бўлса – Худо урсин!

– Йўкол!

– Асад...

– Йўкол дедим!

Кесакполвон уч-тўрт қадам чекинди-ю, аммо ўйқолмади. Ошнасининг шумшайиб туришига тоқат қиломаган Жалил унга якинлашиб, жиқка ёхул елласига кўл ташлади.

– Асад, юр, келди-кетдига қараб туришинг керак.

Асадбек акасининг ўйриғидан чиқмайдиган мўмин боладай Жалил бослаган ўйла юрди.

Машина Чувринди яшаган юнага якинлашганда Асадбек Халимжонга:

– Ўнгга бурма. Тўргира ҳайда, – деди. Сўнг пич сувут саклагач, кўшиб кўйди: – Эски уйимга ҳайда.

Жалилга унинг бу карори ғалати тулоиди.

– Сен бу ерда туришинг керак, – деди у.

– Туролмайман.. чидолмайман.

– Бормасанг... сендан кўришади... Асадбек жавоб бермади. Халимжон бурайми ё кетаверайми, дегандай машинани секинлатди. Буни сезган Асадбек зардали товушда буорди:

– Тўргира ҳайда, дедим!

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемаврид ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Красноярга бориб кайтунига кадар бу ўйга ҳар келганди, шу ерда ўтириб дераза оша кўча томонига караганида гўё эшик очиларди-ю, чана кўтарган дадаси кўзига кўринарди. У бир-икки кадам босарди-ю, аммо ўнг остоносига этиб келолмасди. Унинг изиздан ўша иккни одам пайдо бўларди. Дадасининг «Тойчок!» деган хитобини уларнинг «Биз дўстлармиз, отанг халқ душмани!» деган совуқ саслари бўйиб ўлдириарди. Отасининг қабрини зиёрат килиб кайтгач, ўзи хам тушунмаган ҳолда, бу манзара кўринмай кўрди. Кимdir уй ичда хўрсанди. Бир эмас, бир неча марта хўрсанди. Асадбек бу холатдан бир оз чўчиди ҳам. Ўйда узок ўтира олмади.

Ҳозир ҳам дадасини кўриши илинжидага қаради. Эшик очилди...

(Давоми бор).

Машхур кишилар ҳаётидан

Эйнштейнинг ёрдамчиси профессорга шундай дебди:

– Ҳурматли профессор, бугун газеталар Сизни кутлуге етмиш ёшингиз билан табриклиди.

Ишга кизикири киришиб кетган профессор бундай дебди:

– Яхши, яхши. Менинг номимдан уни табриклаб, бир даста гулборинг.

Машхур русларни ўйла юнага яшаган юнага якинлашганда Асадбек Халимжонга:

– Ўнгга бурма. Тўргира ҳайда, – деди. Сўнг пич сувут саклагач, кўшиб кўйди: – Эски уйимга ҳайда.

Жалилга унинг бу карори ғалати тулоиди.

– Сен бу ерда туришинг керак, – деди у.

– Туролмайман.. чидолмайман.

– Бормасанг... сендан кўришади... Асадбек жавоб бермади. Халимжон бурайми ё кетаверайми, дегандай машинани секинлатди. Буни сезган Асадбек зардали товушда буорди:

– Тўргира ҳайда, дедим!

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемаврид ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемавriyid ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемавriyid ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемавriyid ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемавriyid ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемавriyid ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда буорди:

– Уйнингга бора-кол.

Жуда майин, дардли айни чоқда илтимос оҳангида айтди. Бошка вазият бўлганида Жалил «Одамга ўшаб гапириши ҳам балан сансан, а» деб узиб олган бўларди. Ҳозир эса «укамдан ҳабар олайчи», деб ота ҳовлисига кириб кетди.

Совуқ ўй. Совуқ танча. Ҳудди кирк йил аввалигни каби. Ҳўл пальтосини ечмай танчага ўтириб, кунишиди. Эти увишиди. Дераза орқали ташкарида қаради. Осмону замин ҳукрорниги учун бир неча соатлик олишувдан сўнг бемавriyid ёпирлиган шошжалоқ ёмғир кишининг сўнгти совуқ нафасига дош беромлай чекинган, кор зарралари эса галабадан масъуд равишида шошмай-шошмай, яйраб-яйраб, учб-учб сўнг атласи чиқаётгандага ерга аста кўнадри. Иккни ярим ойлик кин ҳуқимда томир-томирларига музлаётгандаги замин юзига кўнаётгандаги кор зарраларидан гўё жункикарди, ҳўл пальтоси билан совуқ танчада ўтирган одам каби кунишиди. Орадан кўп фурсат ўтмай ер сатҳи оқарди. Асадбекнинг хәлиғига урилаётгандаги фикрлар бу бозор кор зарралари каби эмас, балки беаёв урилуви дўйсингари эди.

Жалил Асадбекнинг бу бўйругига ўтироқ билдирамади. Машинадан тўшиб ошинасига ёрғашгандага Асадбек уни остонода товушда

ДОНИШМАНДЛАР ХАЗИНАСИДАН

Подшоҳ Озодбаҳт ва Хожа сагпараст қиссаси

Подшоҳ Озодбаҳт айдики эй дарвешлар, батавфики ҳазрат ҳаҳ субхона ва таало отамдин сүнгра салтанат таҳтига чиқиб ўлтиридим ва Рум мулки манинг тасарруғимга кирди, фармонраво бўлдим. Бир неча кундин сўнгра савдогарлар мулки Бадахшондин Рум мулкини доҳил бўлдилар. Ва моллари бенихоз эрди ва кўп жавоҳирлар келтириб эрдилар. Эй дарвешлар мани хотири-мға келдики, уларни саройимга тақлиф қилиб, аларнинг шахарлари, подшоҳларининг қонун-коидалари ҳамда раёёнинг тириклиги ҳанандай ахволда эканлигини билди, дунёнинг яхши-ёмомидан хабардор бўлсан деб, алар орасидан бир марди савдогарни тақлиф қилим. Уни даргоҳимга ҳозир килдилар. Ул савдогар ҳар турии пешкашлар ҳада килди. Пешкашлар ичиза бир кути ҳам бор эди. Мен кутини очдим. Кўрдимки бир дона лаъл вазни уч мисқол келур эди. Ажиг ҳушоб ва хушранг эди. Ман отамнинг ҳазиналарида бу тарика тошни кўрмаган эздим. Ҳушхол бўлиб, ул савдогарга итифотлар кўрсатиб, ињомлар кильдим. Унинг молидан божхона ҳироҳи олинмаслиги учун хужжат ёздириб бердим. Мазкур лаъл қалъя муддат ҳазинасида сакланниб келар эди. Ман ул лаълни ҳар куни бир марта ҳазинадан олдириб чиқиб тамошо қилир эрдим ва тамоли ахли муҳлислар ҳар қайсилари бир-бир тавсиф қилир эрдилар. Орадан бир йил ўтиб, бир куни неча нафар элчилар ҳар тарафдан манинг ҳузуримга муборакбод қиммоқ учун келиб эрдилар. Уларнинг шарифига анжуман ўтказдим ва ул вактда ҳазинасида лаълни олиб келишини талааб қилдим. Лаълни келтириб қўйдилар. Ман куп тавсиф-тавсив қилдим. Фаранг элчиси лаълни кўриб зиёда тарифлади.

Алкисса эй дарвешлар, бир вазирим бор эди, отамга ҳам вазирлик қилиб эди. Ул ўринидин турб мани ду қилди ва айдиким, эй подшоҳим арзим бор — деди. Ман айдиким айтти! Ул айдики, подшоҳим слаломат бўлсунларки, подшоҳлардин мунча сўзлар зосим эмас, ҷароғи чу мисқол тошни мунча таъриф-тавсиф қилурму? Ҳарчанд мислсиз бўлса ҳам дуруст эмас, мунча таъриф қилурсиз. Қанча элчилар сизнинг даргоҳигизда ҳозирдулар. Ўз дўйерларига борур бўлсалар бо тушибдан қура сиздан хуб нақл килсалар керак ва сиз подшоҳлар орасидан беиззат бўлурсиз деб, манга насиҳатомуз арз қилди. У яна айдики, подшоҳимга маълум бўлсинки, шаҳри Нишопурда бир савдогар бордур. Ҳар бири етти мисқол оғирлика тенг бўлган ўн иккита ҳушбатланинг илга ҷизиб, итининг бўйнига осиб қўйгандур — деб, бу наклни вазир ҳикоя қилди. Манчун бу сухнанинг эшитдим кўп дилгир бўлдим, вазирни койдим, ман фарёд қилиб, газабланиб, эй жаллод, бу вазирни бошини кесгил! — дедим. Фаранг элчиси ўринидин турб օлдимга келиб тик турди. Мен унга қараб нима матлабини бор? — дедим. Элчи айдики эй подшоҳи олам нима сабабдин ҳазратлари вазирни ўлимiga бўрдилар? Ман айдиким вазирни ёлғон сўзлагани учун қатлаға ҳукм қилдим. Элчи айдики эй шаҳри, сўзининг ёлғонлиги ҳар соҳир бўлмаган кишини қатлаға буриор бўлмас. Балки сўзининг ростлиги шубҳа қиладурман, зероқи ахли савдогар бир пул учун ҳон беруллар, ул ўн иккита дона лаълники ҳар қайсиси етти мисқолдан бўлса-да, итининг бўйнига шода қилиб осиб қўйса... Бу қанқасига рост сўз бўлғай — дедим. Элчи айдики рўзгора сарғини ҳаддин ортиғи қитадиган кўп бўлур, гоҳида вазир ҳикоя қилган воеалар ҳайдта учраб туар, бинобарин вазир айтган сўзни аник билмай ва текширмай туриб, вазирни ўлимга буюрмок яхши бўлмагай — деб арз қилди. Байт: Вазирлар подшоҳ ақлидурлар, жаҳона ҳар не бўлғонин билурлар. Эй подшоҳим ҳануз ани рост ва ёлғони маълум бўлмагон иш учун қадимдан хизматкор бандони ўлимга буюрсалар ахли доноларга жоиз эмасдир. Нечукким подшоҳлар зиндан ҳукумини ҳорий килғондуларки мабодоғазаз исқанжасида ҳукм қилинг-он бўлса, то подшоҳнинг ғазабдан тушганича ул қишини бир неча кун анда маҳбус қилурлар. Бинобарин, вазирни ҳам зинданда сакланса, шоядки анинг бегуноҳлиги соҳир бўлғай — деди. Ман айдиким, борий ани кунидан ўтдим деб, вазирни зинданга буордим.

Эй дарвешлар, бу ҳабар вазирининг ховлисига этибдур ва ахли аёни нюлағи фиғон қиласадир. Ровий айттури, вазирининг бир кизи бор эди, кўп зебо, ҳат-савод соҳиби, истеъододли ва кобилиятли эди. Вазир кизи учун аллоҳида бир ўйни безатиги, соҳибжамон қанзислар билан ороста қилган эди. Умаролариниң қизлари ул вазир кизининг хизматкор бандони ўлимга буюрсалар ахли доноларга жоиз эмасдир. Нечукким подшоҳлар зиндан ҳукумини ҳорий килғондуларки мабодоғазаз исқанжасида ҳукм қилинг-он бўлса, то подшоҳнинг ғазабдан тушганича ул қишини бир неча кун анда маҳбус қилурлар. Бинобарин, вазирни ҳам зинданда сакланса, шоядки анинг бегуноҳлиги соҳир бўлғай — деди. Ман айдиким, борий ани кунидан ўтдим деб, вазирни зинданга буордим.

Турғун ФАЙЗИЕВ тайёрларган.
(Давоми бор).

Она ва бола — гул билан лола.

БЎШ ВАҶТИНГИЗДА

Бошқотирма

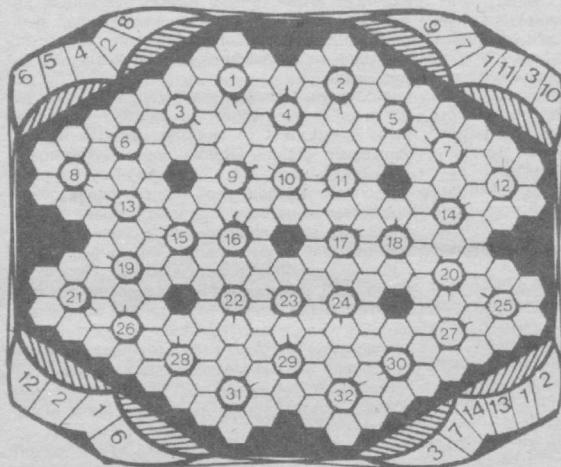
Белгиланган ҳонадан ракам атрофиға соат мили йўналишида: 1. Атоқли қозок адиби, «Абай йўли» асари муаллифи. 2. Зеб-зийнат буюмлари хунарманди. 3. Жаҳон чемпиони, ўзек кичиличози. 4. Аввал экиб келинган, кейинчалик қаровсиз қорлан ер. 5. Аскиядаги маълум мавзу. 6. Ватанимиздаги мармар кони. 7. Танлики ўзек бахшиларидан бири. 8. Ёзик, дала оромоғи. 9. Фарғона водийисидаги дарё. 10. Бирор ташкилот ёки мусассасага турли соҳада ёрдам бериш фаолияти. 11. Ҳалқ оғзаки ижодига хос ҳажвий асар. 12. Миллий ширинлик турли. 13. Темурйизода хукмдорларидан бири. 14. Дори тўлдирилган ва оғзи пайвандланган шиша идиши. 15. Аскиядаги мамлакат. 16. Сайроқи парранда. 17. Қуй, оҳанд. 18. Асбоб-ускуналарни бураб ишга колинадиган очкичи. 19. Жумбок шеър. 20. Европадаги төғ тизими. 21. Українадаги футбол команда. 22. Таян нуктаси атрофида айланниб кам куч билан кўп кучни мувозанатга келтируви мослама. 23. Йирик сув йирткичи. 24. Алишер Навоийнинг «Сабъа сайёр» достони ҳараками. 25. Турк адиби. 26. Гарбий Европадаги давлат пойтахти. 27. Ўрик нави. 28. Ўзбек мұмтоз мусавири. 29. Ҳажвий кино журнал. 30. Ашё сифатида ишлатиладиган фил тиши. 31. Қурор-ялорлар мажмуси. 32. Сурия давлати пойтахти.

Муаммонома

Шакл атрофида Муҳаммад алайхиссалом ҳадиси шарифларидан бири яширинган. уни қўйидаги таърифланниб рагамларда ифодаланган очкич сўзлар асосида ҳал этиб билиб олинг.

- Давлат рамзларидан бири — 6, 3, 13, 4, 1, 12.
- Узунлик ўлчови бирлиги — 6, 5, 11, 2.
- Ер қаъридан отилиб чикувчи сув манбаи — 10, 8, 14, 9, 7.

Тузувчи Фозилжон ОРИПОВ

Газетанинг 19 январь сонида чиққан
бошқотирманинг жавоблари:

Энзиғ: 5. Жамна. 6. Ребус. 9. Атиргул. 10. Камолон. 11. Пикап. 13. «Бахор». 14. Кўймир. 16. Лат. 18. Майз. 21. Намат. 22. Мирза. 25. Пўртана. 26. Бакиров. 27. Ҳолва. 28. Синус.

Бўйига: 1. Ҳафта. 2. Инерция. 3. Бекобод. 4. «Дугоҳ». 7. Мушак. 8. Ҳашар. 12. Пўлат. 13. Битим. 15. Май. 17. Мастава. 18. Майна. 19. Зидан. 20. Изғирин. 23. Дўнон. 24. Ноҳун.

Муаммонома

Ончи сўзлар: 1. Мехр. 2. Дўкон. 3. Сули. 4. Гайрат.

Ҳикмат: Доимо тўғрилик йўлини тут, ҳар нарсада устун келасан.

02: ҲОДИСАЛАР

Ҳамза туманидаги баланд қаватли уйларнинг бирда ҳимоячилари шубҳа ўнинчи содир этган 1951 йилда түғилган, илгари судланган дайди Б. Ҳ. ни далилиш ашё билан кўлга олиши. Д. К. бунга ҳар доимигидек, одатдаги ҳол сифатида қарди-ю, бироқ қўшина хонадонлардага ҳимоячилари шубҳа ўйғотди. Хонадон эшиги йўлакчасига чиқиб қарасаки, электрхисоблаги йўқ. Конун химоячилари шубҳа ўнинчи содир этган 1951 йилда түғилган, илгари судланган дайди Б. Ҳ. ни далилиш ашё билан кўлга олиши. Д. К. уйининг чироғи ёнди, лекин қонунбузар Б. Ҳ. ниң шу кунларда кўнгли ёришмайтганлиги тайин. Ҳолбуки, ўша шахснинг ўзи билан тергов жараёнида аникланишича, у бошқа бир хонадоннинг электрхисоблаги чиқиб ҳимоячилари шубҳа ўйғотди. Ҳолбуки, ўша шахснинг ўзи билан тергов жараёнида аникланишича, у бошқа бир хонадоннинг электрхисоблаги чиқиб ҳимоячилари шубҳа ўйғотди.

Чилонзор туманида яшовчи 1977 йилда түғилган, хеч каерда ишламайдиган, илгари судланган Ж. М. ракш бобида Отеллодан устун туришини исботлади. У ўз турмуш ўрготи, 1963 йилда түғилган уй бекаси шу хонадонда яшовчи Г. О. ни рашид ўтида қасддан ўлдириш максадидаги даст қўтибари, учинчи қаватдан пастга ташлаб юборган. Бемаъни рашид жабдийаси Г. О. га «умртка погонасининг синиши» ташхиси билан тиббий ёрдам кўрсатилди. Чилонзорлик «Отелло» эса бу номақ билан ҳарҳакати учун эндиликда конун олдида жавоб беради.

Собир Рахимов туманида 1978 йилда түғилган А. Г. ўз отасининг хоки кўмилган тағриғида ҳимоячилари шахслар томонидан бузилиб, номаъли тарағфа олиб кетилаётганинг кўрдиду, зиёратга келган ўғилнинг кўзларига қон тўйди. Туман ИИБ Жиноят-қидирдув бошқармаси ходимлари томонидан кўрсилган тағриғида содир этган жиноят учун 15 ўшили О. И. ва 14 ўшили У. Ш. далилиш ашё билан кўлга олиндилар. Вояга етмаган бу ўшларнинг тегиши жазо олишилари, худди шунингдек, уларнинг ота-оналари, махалла фаоллари ҳам вижон սүрғига дучор бўлишлари аниқ.

Чилонзор туманида ИИБ Гиёванд маддаларининг ноқонийн ўлайинишига карши кураш бўлуми ходимлари томонидан «Эркин» йўл-патруль хизмати масканица ўтказилган тадбир давомида 1948 йилда түғилган Сирдарё ро вилоятида яшовчи Н. Х. ушланиб, унинг белиги уралган полиэтилен пакетнинг ичидаги 750 грамм героин гиёвандли маддаси далилиш ашё сифатида олинди. Ушбу ҳолат юзасидан ҳам хозирда жиноят иши кўзғатилган булиб, тергов ишлари олиб борилмоқда.

**Тошкент шаҳар
ИИБ матбуот хизмати.**

**Бош мұхаррир
Акмал АКРОМОВ**

Манзилимиз: 700000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кӯчаси, 32

ТЕЛЕФОНАР:
хатлар — 133-29-70;
эълонлар — 133-28-95, 132-11-39;
факс: (3712) 133-29-09.

Ҳозири — 2 босса табоб етсанда
боссанади. Қотоғ битимы A-2

**Душанба, чоршанба
ва жума
кунлари чиқади.**

Нашр қўрсаткича — 209

Газета Ўзбекистон Давлат
матбуот кўмисатида
10-ролдада билан рўзлата олинган

Нашрни этикази берни масалалари буйича тарар жойлардаги
почта булимишларга еки «Тошкент почтамтига» — 133-74-05
телефонига мурожат қўлишининг мумкин.

**«Шарқ» нашрий-матбаба
акциядорлик компанияси босмахонаси.**
**Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41-йд.**